

Z A P I S N I K
sa 35. sjednice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore,
koja je održana 24. septembra 2014. godine.

Sjednica je počela sa radom u 11,00 sati. Sjednicom je predsjedavala mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi Odbora: mr Branka Tanasijević, predsjednica Odbora, doc. dr Srđa Popović, Saša Pešić, doc. dr Branka Bošnjak, Andrija Popović, dr Radosav Nišavić, Rešid Adrović, doc. dr Draginja Vuksanović i Srđan Perić.

Članovi Odbora prof. dr Jelisava Kalezić, koja je zbog paralelno zakazanih aktivnosti obrazložila odsustvo, i Milan Knežević, bili su odsutni.

Sjednici je prisustvovala Lidija Ljesar, direktorica Direktorata za kulturnu baštinu Ministarstva kulture.

Predsjednica Odbora, mr Branka Tanasijević, je konstatovala da Odbor ima kvorum za rad i punovažno odlučivanje i otvorila 35. sjednicu Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport.

Za ovu sjednicu je predložen sljedeći

DNEVNI RED:

-Usvajanje zapisnika sa 34. sjednice Odbora;

1. Izvještaj o implementaciji Projekta „Revalorizacija kulturnih dobara Crne Gore“, koji je usvojila Vlada Crne Gore, na sjednici od 31. jula 2014. godine;

2. Predlog zakona o obnovi kapele Vladike Petra Drugog Petrovića Njegoša, koji je podnio poslanik Emilo Labudović.

Poslanik Srđan Perić je zatražio dopunu dnevnog reda, kako bi u okviru tekućih pitanja upoznao Odbor o predstavi koja mu je upućena. Odbor je prihvatio predlog poslanika Perića, a zatim jednoglasno usvojio zapisnik sa 34. sjednice Odbora.

Tačka 1 - Izvještaj o implementaciji Projekta „Revalorizacija kulturnih dobara Crne Gore“, koji je usvojila Vlada Crne Gore, na sjednici od 31. jula 2014. godine.

Izvještaj o implementaciji Projekta „Revalorizacija kulturnih dobara Crne Gore“ predstavila je Lidija Ljesar, direktorica Direktorata za kulturnu baštinu Ministarstva kulture. Ona je kazala da je njime obuhvaćen proces revalorizacije koji predstavlja stručnu i naučnu ocjenu svojstava,

osobenosti i značaja kulturnih dobara, radi utvrđivanja njihove vrijednosti. Proces je trajao 18 mjeseci, a implementacija je u toku. Nositelj aktivnosti čitavog procesa je Ministarstvo kulture i Uprava za zaštitu kulturnih dobara. Izradom ovakvog projekta sa egzaktno utvrđenom platformom o sadržaju i formi neophodnih dokumenata, načinu rada, dinamikom, urađena je baza podataka sa odgovorima na mnogobrojna pitanja i po prvi put se svako kulturno dobro istovjetno tretiralo sa stanovišta stručnog sagledavanja. Ljesar je ukazala na višedecenijsko odsustvo stručnog konsenzusa u pristupu kulturnim dobrima, te nedostatnost stručnog kadra, naročito izraženog u konzervatorskoj djelatnosti.

Implementacijom Projekta "Revalorizacija kulturnih dobara Crne Gore", u periodu od aprila 2013. godine do izvještajnog datuma, je na jedinstven način, sa precizno utvrđenom platformom o stručnom sadržaju i formi neophodnih dokumenata obuhvaćeno 1363 nepokretna i 598 pokretnih kulturnih dobara. Posebna vrijednost projekta, istakla je Ljesar, je angažovanje oko 250 stručnjaka sa akademskim zvanjima (konzervatori-restauratori, arhitekta, istoričari umjetnosti, arheolozi, etnolozi, istoričari), kroz rad 45 stručnih i 29 tehničkih timova. Sastav timova je činio jedan broj onih koji su se ranije bavili projektima iz ove oblasti, kao i jedan broj studenata, posebno arhitekture, za rad u tehničkim timovima. I jedni i drugi su dali pun stručni i profesionalni doprinos implementaciji Projekta.

Dosadašnjim rezultatima revalorizovano je 1286 nepokretnih i 478 pokretnih kulturnih dobara, u okviru 1486 elaborata sa cca 47.000 stranica, koji su u procedure usvajanja u Upravi za zaštitu kulturnih dobara. Revalorizacijom 1286 nepokretnih kulturnih dobara obrađeno je 2.700 objekata, revalorizacijom 478 pokretnih kulturnih dobara obrađeno je 91.248 predmeta. Kod 16 nepokretnih kulturnih dobara i kod 30 pokretnih kulturnih dobara je evidentiran gubitak kulturne vrijednosti. Formirana je nova foto dokumentacija sa 80.000 fotografija. Kod 88% nepokretnih kulturnih dobara i 94 pokretnih kulturnih dobara utvrđena je autentičnost. Status kulturnog dobra sačuvalo je 97% kulturnih dobara dok je za 3% kulturnih dobara predloženo preispitivanje statusa.

Na kraju iscrpnog izlaganja, predstavnicu Ministarstva kulture, Lidija Ljesar je zaključila da je implementacija izuzetno kompleksnog i složenog procesa, u odnosu na dobijene parametre, većim dijelom bila uspješna, te da je potvrđeno da je kulturna baština jedan od temelja ekonomskih resursa Crne Gore. Stvoreni su preduslovi za efikasnije donošenje i sprovođenje programa zaštite, očuvanja i upravljanja kulturnim dobrima, kao i za efikasnije apliciranje za prikupljanje finansijskih sredstava kod domaćih i međunarodnih donatora i fondova.

Predsjednica Odbora, mr Branka Tanasijević, je konstatovala da je Izvještaj kvalitetan i kompleksan i postavila pitanje vezano za poštovanje rokova koji su postavljeni Upravi za zaštitu kulturnih dobara zaključkom Vlade na sjednici od 31. jula 2014.godine, vezano za dinamiku izrade elaborata o revalorizaciji kulturnih dobara. Takođe se interesovala za izradu informacionog sistema, elektronske baze podataka, kao i listu prioriternih aktivnosti za sprovođenje konzervatorskih projekata.

Član Odbora, poslanik Saša Pešić se saglasio da je urađen značajan korak, s obzirom na to da su prvi put urađeni elaborati na jedinstven i sveobuhvatan način. On se interesovao koja su to kulturna dobra kod kojih je evidentiran gubitak statusa kulturne vrijednosti i usljed čega je do toga došlo.

Poslanica doc. dr Branka Bošnjak je iskazala nezadovoljstvo zbog neadekvatnog odnosa Ministarstva kulture prema poslaničkim pitanjima koja im je uputila. Ukazala je da su aktivnosti na realizaciji ovog Projekta bili obaveza koja proističe iz Zakona o zaštiti kulturnih dobara, te da

su značajno prekoračeni rokovi koji su Zakonom utvrđeni. Konstatovala je da je adekvatan odnos prema kulturnom dobru obaveza svih političkih subjekata i građana i zainteresovala se za niz pitanja koja su podstaknuta Izvještajem. Između ostalog, nju je interesovalo da li su dobro postavljeni neki kriterijumi, s obzirom na to da postoji izuzetno visok broj kulturnih dobara od nacionalnog značaja, znatno više nego u okruženju. Kazala je i da je nejasno da postoje kulturna dobra koja nemaju vaspitno-obrazovni značaj. Ukazala je na problem u dijelu upravljanja, očuvanja i zaštite kulturnih dobara, s obzirom da je evidentiran nedostatak 11% pokretnog fonda. Poslanica Bošnjak je iznijela mišljenje da se gospođa Ljesar nalazi u sukobu nadležnosti, kao autor Projekta, da je neko ko ga sprovodi i nadzire njegovu implementaciju, te da je ovaj Projekat trebao biti predmet stručne rasprave.

Poslanik Andrija Popović je konstatovao da je urađen veliki posao iz kojeg će tek proisteći konkretni rezultati. Konkretno se interesovao za kompleks na Njegušima, koji sadrži nekoliko objekata koji su u vrlo lošem stanju. Takođe je iskazao očekivanje da će Odbor kompletan Izvještaj dobiti u elektronskoj formi. Podržao je Izvještaj sa uvjerenjem da je to prvi korak ka dobrom upravljanju u ovoj oblasti.

Uvažavajući veliki posao koji je učinjen, poslanik Srđan Perić je kao osnovno pitanje istakao pitanje svrhe revalorizacije. Ukazao je da se ne smije govoriti samo o statistici i nekim konstatacijama, te da revalorizacija podrazumijeva potpunu implementaciju zaštite i očuvanja vrijednosti kulturnih dobara. On je kazao da je veoma važno da na nekom sajtu bude dostupna baza podataka o kulturnim dobrima.

Poslanica doc. dr Draginja Vuksanović je ustvrdila da je Izvještaj dobro urađen, ali da on predstavlja polaznu osnovu za ono što tek treba da se uradi. Tako će se dobiti vidni rezultati, obnova zapuštenog i vraćanje vrijednosti kulturnim dobrima. Podržala je Izvještaj.

Predstavnica Ministarstva kulture, Lidija Ljesar je, odgovarajući na pitanja poslanika, istakla da obuhvatnu raspravu doživljava kao pozitivan stav prema ovom Projektu. Ona je kazala da Uprava za zaštitu kulturnih dobara ima rok od 90 dana za izradu elaborata koji teče od 2. septembra. Lista prioritarnih aktivnosti bi trebala biti gotova do decembra ove godine. Informacioni sistem je počeo da se radi prije dvije ipo godine, kada je kupljena oprema, ali je nedostatak kadrovskih kapaciteta bio uzrok zašto posao još nije završen. On će se sada dovršiti za navedeni rok od 90 dana, jer su okupljeni potrebni kadrovi. Prihvatila je primjedbu poslanice Bošnjak, vezano za sukob nadležnosti, naglašavajući da joj ta činjenica ne ide nikako u prilog, već na štetu, a posljedica je upravo nedostatak kadra. Takođe je kazala da je dala odgovor na sva poslanička pitanja, uz visoko poštovanje odgovornosti poslanika, sa uvjerenjem da je moguć samo nesporazum u tom pogledu. Pojasnila je da je po prvi put sveobuhvatno i na jedinstven način urađena provjera kulturnih vrijednosti. Vezano za kulturna dobra koja su predložena za brisanje, kazala je da su to dobra koja nijesu pronađena i evidentirana. Dostavila je spisak tih nepokretnih i pokretnih kulturnih dobara članovima Odbora, od kojih je najveći broj u opštini Herceg Novi. U dijelu istorijskog atribuiranja kulturnih dobara postoje nepoznanice koje pravno usporavaju izradu elaborata, a najčešće su to vlasnički odnosi, kazala je Ljesar.

Nakon što su iscrpljena brojna pitanja članova Odbora, na koja je predstavnica Ministarstva dala odgovore, zaključak rasprave je bio da je Izvještaj o implementaciji Projekta "Revalorizacija

kulturnih dobara Crne Gore” urađen kvalitetno i sveobuhvatno, kao i da predstavlja dobru osnovu za dalji rad na revalorizaciji i zaštiti kulturnih dobara Crne Gore.

Tačka 2 - Predlog zakona o obnovi kapele Vladike Petra Drugog Petrovića Njegoša, koji je podnio poslanik Emilo Labudović.

Druga tačka dnevnog reda - Predlog zakona o obnovi kapele Vladike Petra Drugog Petrovića Njegoša, nije razmatrana, jer sjednici nije prisustvovao predlagač zakona, poslanik Emilo Labudović.

Tačka 3 - Tekuća pitanja.

U okviru tačke tekuća pitanja, poslanik Srđan Perić se obratio Odboru sa zahtjevom da se od Ministarstva prosvjete zatraži informacija o navodnom političkom pritisku nad profesoricom Svetlanom Lekić, odbornicom Pozitivne Crne Gore u Skupštini opštine Andrijevića. Tražio je određivanje Odbora po ovom pitanju. Ovaj predlog nije dobio podršku, jer se iz navedenog izlaganja moglo zaključiti da za to ne postoje proceduralni uslovi, kao i da se o ovom slučaju vodi sudski postupak.

Odbor je završio sa radom u 13,00 h.

Broj: 00-63-11/13-10

SEKRETARKA ODBORA
Tanja Božović

PREDSJEDNICA ODBORA
mr Branka Tanasijević